

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Агуулга

Агуулга.....	1
1. Аудитын гэрчилгээ.....	2
2. Аудитын тайлан.....	4
2.1. Оршил	4
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3. Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	4
2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	5
2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	6
2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	6
2.8. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	6
2.9. Зорилтот түвшин, гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	7
2.10. Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	8
2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	8
2.13. Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	8
2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	9
3. Менежментийн захидал	10
4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	12
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

НББОУС	Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ХХК	Төрийн өмчит хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

“МОНГОЛ ГАЗРЫН ТОС
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР”
ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Д.АЛТАНЦЭЦЭГ ТАНАА

2020.03.13 № 06/858
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу “Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр” ХХК-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

“Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр” ХХК-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт болон мөнгөн гүйлгээний тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар “Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр” ХХК-ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, тодруулга дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

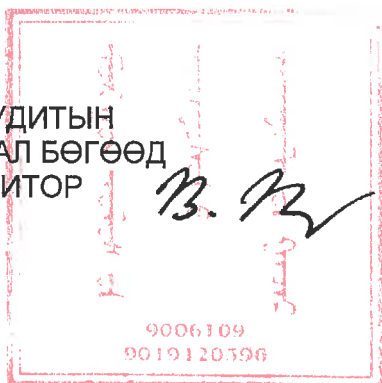
Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

“Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр” ХХК нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2019 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүн, дүгнэлтийг Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК гүйцэтгэх захирал Д.Алтанцэцэг Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн туршилтаар авч ажиллуулж байгаа ажилчдын цалин хөлсийг дотоод журмын дагуу зөв тооцож олгох, санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг бэлтгэж байх зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандарт, түүнд нийцүүлэн гаргасан байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК-ийн удирдлага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг НББОУС, СТОУС болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, батлагдсан гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 02 дугаар сарын 15-аас 2020 оны 3 дугаар сарын 10-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн гүйцэтгэх захиралд хүргүүлэхээр төлөвлөн, Үндэсний аудитын газрын захиалгаар “Уваа Уул аудит” ХХК-ийн захирал Ч.Мөнхтуяа, чанарын хяналтын менежер А.Оюун, туслах аудитор Э.Номинчулуун хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг “Уваа Уул аудит” ХХК-д 2020 оны 02 дугаар сарын 18-ны өдрийн 053/20 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл, арга зүйг мөрдөн ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчим, журамд нийцүүлж аудитын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК нь үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо “Дотоодын түүхий эдэд түшиглэн газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг байгуулж, Монгол Улсын эдийн засгийг түлш шатахуунаар ханган, цаашилбал аж үйлдвэрийн цогцолборын томоохон бүрэлдэхүүн хэсэг болох нефть-химийн үйлдвэрийн суурийг бий болгоход оршино” гэж тодорхойлжээ.

“Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих” төслийн хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 92 дугаар “Төрийн өмчит компани байгуулах тухай” тогтоол, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2017 оны 108 дугаар тогтоолоор Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр төрийн өмчит хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани байгуулж үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барьж байгуулах, ашиглалтад оруулах;
- Үйлдвэрийг барьж байгуулах явцад болон ашиглалтад оруулахын өмнө шаардлагатай мэргэжлийн ажиллах хүчнийг гадаад улсад болон дотооддоо сургаж бэлтгэх;
- Стандартын шаардлага хангасан газрын тосны бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэж, борлуулах;
- Үйлдвэрийг түүхий эдээр хангах;
- Түүхий тос дамжуулах хоолой барьж байгуулах;
- Төмөр зам барих ажлыг эхлүүлэх;

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын Их Хурлын 2018 оны 80 дугаар тогтоолоор “Монгол Улсын 2019 оны төсвийн тухай хууль баталсантай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай”
- Монгол Улсын Сангийн сайдын 2018 оны 301 дүгээр тушаал “Зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”
- Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоол “Журам шинэчлэн батлах тухай”
- Гүйцэтгэх захирлын 2019 оны 01дүгээр сарын 16-ны өдрийн А/05 тушаалаар баталсан “Хөдөлмөрийн дотоод журам”

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан болно.

Тус үйлдвэрийн одоо мөрдөж байгаа 2017 онд батлагдан гарсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаандаа Интерактив ХХК-ийн “Даймонд” программ хангамж ашигладаг байна.

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитаар Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судлан, эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэллээ.

Аудитын төлөвлөлтийн үе шатанд 13 эрсдэлтэй асуудалд горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2018 оны 4 дүгээр улирлын Орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 704.3 сая төгрөгөөс тооцон 7.0 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны 4 дүгээр улирлын Санхүүгийн орлого үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож 34.0 сая төгрөгөөр тооцлоо.

2.8. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 78,259.0 сая төгрөгөөр буюу 108.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/сая төгрөг/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	627.9	5,930.2	5,302.3
Авлага	1,611.2	23.4	(1,587.8)
Урьдчилгаа	1.2	9,766.3	9,765.1
Бараа материал	5.1	8.4	3.3
Үндсэн хөрөнгө	59,765.9	124,542.0	64,776.1
Нийт хөрөнгө	62,011.3	140,270.3	78,259.0
Өр төлбөр	55,933.0	137,327.0	81,394.0
Эздийн өмч	6,078.3	2,943.3	(3,135.0)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	62,011.3	140,270.3	78,259.0

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өссөн нь Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн гаднах дэд бүтэц бүтээн байгуулалтын ажлууд дууссантай холбоотойгоор ажил гүйцэтгэх гэрээнд заасны дагуу гүйцэтгэсэн ажлын барьцаа хөрөнгө 5 хувийг суутган авч, Хөгжлийн банкин дахь харилцах дансанд байршуулснаас шалтгаалсан байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 1,587.8 сая төгрөгөөр буурсан нь Төмөр замын бүтээн байгуулалтын ажлын гүйцэтгэлийн барьцаа хөрөнгийн 1,101.4 сая төгрөгийн авлагыг хаасан, мөн техник эдийн засгийн үндэслэлд хөндлөнгийн хяналт тавих зөвлөгөө үйлчилгээний гэрээг дүгнэж, тооцоо нийлэн баталгаажуулж 505.8 сая төгрөгийн дансны авлагыг хаасантай холбоотой байна.

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл 9,765.1 сая төгрөгөөр өссөн нь Засгийн газрын тогтоолоор "Газрын тосны үйлдвэрийн хотхон" барьж, байгуулах шийдвэр гарсны дагуу барилга, угсралтын ажлыг эхлүүлж, Ерөнхий гүйцэтгэгч Батлан хамгаалах яам, "Хангай

бигэр” ХХК-д нийт 8,435.6 сая төгрөгийг, зохиогчийн хяналтын зардал 129.0 сая төгрөгийг тус тус гэрээнд заасны дагуу урьдчилгаа төлбөрт шилжүүлсэн. Мөн газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн талбай тэгшлэх, хашаа барих ажлыг эхлүүлж, гүйцэтгэгчид 1,168.5 сая төгрөгийг урьдчилгаа төлбөрт шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 64,776.1 сая төгрөгөөр өссөн нь Төмөр зам, авто зам, цахилгаан дамжуулах дэд станц, агаарын шугам зэрэг дэд бүтцийн ажил тайлант онд төлөвлөөгийн дагуу хийгдэж, гүйцэтгэлийн төлбөрт нийт 55,018.8 сая төгрөгийг төлж, дуусаагүй барилга дансанд бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 81,394.0 сая төгрөгөөр өссөн нь Хөгжлийн банкны зээлээр санхүүжүүлдэг дэд бүтэц болон үйлдвэрийн ажилчдын орон сууцны бүтээн байгуулалтын ажлын төлбөрт 63,685.9 сая төгрөг, үйл ажиллагаа болон зөвлөх үйлчилгээнд 2,974.3 сая төгрөг, нийт 66,660.2 сая төгрөгийн зээлийн санхүүжилт авсан. Хуримтлагдсан зээлийн хүү 8,954.8 сая төгрөг, барьцааны өглөг 5,162.6 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн зэргээс шалтгаалсан байна.

2.9. Зорилтот түвшин, гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 1 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 07, 08 дугаар тогтоол, 2019 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 20 дугаар “Төлөвлөгөө, төсөвт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай” тогтоолоор 2019 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, хөрөнгө оруулалтын төсвийг баталсан.

Нийт зардлын эх үүсвэр 102,474.6 сая төгрөгийг Хөгжлийн банкны зээлээр санхүүжүүлэхээр батлагдсан байна.

Хүснэгт 2. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл

/сая төгрөг/					
№	Үзүүлэлт	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	3,040.4	2,022.0	1,018.4	66.5
1.1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	1,520.6	993.8	526.8	65.3
1.2	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	617.4	296.0	321.4	48.0
1.3	Төлбөр хураамж болон бусад зардал	902.4	732.2	170.2	81.1
II	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЗАРДАЛ	581.0	288.0	293.0	49.6
2.1	Компьютер, техник хэрэгсэл, Тоног төхөөрөмж	73.5	66.3	7.2	90.2
2.2	Тавилга, эд хогшил, Оффисын интерьер, засал	72.8	54.6	18.2	75.0
2.3	Программ хангамж	268.5	1.0	267.5	0.3
2.4	Тээврийн хэрэгсэл	166.2	166.0	0.2	99.9
III	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ДЭД БҮТЦИЙН ЗАРДАЛ	99,853.2	64,027.5	35,825.7	64.1
3.1	Үйлдвэрийн дэд бүтцийн зардал	67,544.2	55,321.4	12,222.8	81.9
3.2	Төслийн хүрээнд хийгдэх зөвлөх үйлчилгээний зардал	2,510.0	341.5	2,168.5	13.6
3.3	Үйлдвэрийн хотхоны барилга угсралтын хүрээнд төлөвлөсөн ажлын зардал	28,799.0	8,364.6	20,434.4	29.0

Хөрөнгө оруулалтын зардлын гүйцэтгэл 64,338.4 сая төгрөг буюу 64.7 хувьтай байгаа нь 260.0 сая төгрөгийн программ хангамжийн худалдан авалт хийгдээгүй, авто зам барих 2,974.8 сая, төмөр зам барих 3,984.5 сая, дэд станц, цахилгаан хангамжийн ажил 112.1 сая, үйлдвэрийн талбай бэлдэх, үйлдвэрийн болон усан хангамжийн худгийг хамгаалах 4,772.6 сая төгрөг, техник технологийн байнгын хяналтыг хэрэгжүүлэх зөвлөх үйлчилгээний 378.7 сая, төслийн хүрээнд хийгдэх зөвлөх үйлчилгээ 2,168.5 сая, үйлдвэрийн хотхоны барилга угсралтын хүрээнд 20,434.4 сая төгрөг зарцуулагдаагүй үлдсэнтэй холбоотой байна.

2.10. Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон 13 эрсдэл, гүйцэтгэх үе шатанд 1 эрсдэл нэмж тодорхойлж нийт 14 горим сорил хэрэгжүүллээ.

Аудитаар нийт 1,432.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 13.8 сая төгрөгийн залруулга хийлгэж, 1,402.1 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 16.8 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгч байна. Үүнээс:

1. Нэр бүхий 9 хүний цалин, ээлжийн амралтын олговрыг 13.8 сая төгрөгөөр давхардуулж олгосон нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн 79.1-д "Ажилтанд жил бүр ээлжийн амралт олгож биеэр эдлүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "үнэн зөв байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад залруулга хийлгэсэн.

2. Агарта ХХК, Бьюлдингс технологи ХХК, Хангайн бигэр ХХК, Нутгийн зам ХХК-уудтай 1,372.3 сая төгрөгийн өглөг, авлагын тооцоо нийлж ажиллаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "Оршин байх", "Иж бүрэн байх", "Үнэн зөв байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар албан шаардлага өгөв.

3. Шинэ жилийн арга хэмжээ, улсын баяр наадам тэмдэглэн өнгөрүүлэх үйл ажиллагаанд 29.8 сая төгрөг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "үнэн зөв байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар албан шаардлага өгөв.

Аудитаар илэрсэн 16.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.

2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

2020 онд үргэлжлэн хэрэгжих төслийн гэрээ хийсэн Төрийн өмчийн 4 газрын гэрээнд дурдсан ажлын гүйцэтгэлийг хянаж үзэхэд анхаарал хандуулах чухал гэж үзлээ.

2.12. Шилэн дансны мэдээлэл

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр нь шилэн дансны нэгдсэн www.shilendans.gov.mn/ цахим хуудсанд Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд зааснаар 33 мэдээллийг хугацаанд нь 21 мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

2.13. Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгөгдсөн 28.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийн 13.3 сая төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоож 13.3 сая төгрөгийг барагдуулсан,

Нийт 3 зөвлөмж өгснөөс 3 зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн буюу зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлт болон бусад илчлэл тодруулгыг холбогдох хууль, НББОУС-ын дагуу материаллаг байдлын хувьд үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга нь АДБОУС болон аудитын үр дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Зардлын данстай холбоотой асуудал

3.1.1. Илрүүлэлт:

Туршилтын 3 сарын хугацаагаар ажилласан нэр бүхий 8 ажилтны цалинг үндсэн цалингаар тооцож 16.8 сая төгрөгийг олгосон нь Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК -ийн хөдөлмөрийн дотоод журмын 7.16.а “Ажилтныг туршилтын 3 сараас илүүгүй хугацаагаар ажиллуулах тохиолдолд цалингийн сүлжээний дагуу үндсэн цалингийн 70 хувиар олгоно” гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Үнэн зөв байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.1.2. Эрсдэл:

Цалин хөлсийг буруу тооцож олгосон байх.

3.1.3. Өгсөн зөвлөмж:

Дээрх зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, туршилтын ажилчдын хөдөлмөрийн гэрээн дээр цалин хөлсийг тодорхой тусгах, дотоод журмыг мөрдөж ажиллах.

3.1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2020 оны 03 дугаар сарын 13-ны өдрийн 082/20 тоот албан бичгээр алдаа зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн.

3.2 Балансын данстай холбоотой асуудал

3.2.1. Илрүүлэлт:

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга бэлтгээгүй нь Сангийн сайдын 2017 оны 361 дугаар тушаал “Аж ахуй нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ийн 6 дугаар

бүлэг “Санхүүгийн тайлангийн тодруулга” гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Иж бүрэн байх”, “Үнэн зөв ба үнэлгээ” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.2.2. Эрсдэл:

Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх холбогдох заавар журам мөрдөж ажиллаагүй байх;

3.2.3. Өгсөн зөвлөмж:

Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалаар батлагдсан журам зааврын дагуу бэлтгэх.

3.2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК 2020 оны 03 дугаар сарын 13-ны өдрийн 082/20 тоот албан бичгээр алдаа зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	627,942,193.04	5,930,188,997.34
1.1.2	Дансны авлага	505,854,200.84	3,737,500.00
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	1,000,011.44	-
1.1.4	Бусад авлага	1,104,297,916.00	19,680,059.91
1.1.6	Бараа материал	5,092,281.55	8,373,123.95
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	1,200,000.00	9,766,309,646.98
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	2,245,386,602.87	15,728,289,328.18
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	53,083,330,111.96	117,859,044,524.31
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	6,682,582,269.70	6,682,973,485.70
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	59,765,912,381.66	124,542,018,013.01
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	62,011,298,984.53	140,270,307,341.19
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	703,874,240.84	6,483,266,273.52
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	-	142,128.67
2.1.1.3	Татварын өр	4,878,898.98	4,148,924.02
2.1.1.4	НДШ өглөг		166,400.00
2.1.1.6	Хүүгийн өглөг	2,068,421,451.19	11,023,204,672.62
	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,777,174,591.01	17,510,929,398.83
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	53,155,796,719.38	119,816,060,443.23
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	53,155,796,719.38	119,816,060,443.23
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн		
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч:-төрийн	10,000,000.00	10,000,000.00
2.3.2	- хувийн		
2.3.3	- хувьцаат		
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал		
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	6,677,600,000.00	6,677,600,000.00
2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	(609,272,325.86)	(3,744,282,500.87)
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	6,078,327,674.14	2,943,317,499.13
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	62,011,298,984.53	140,270,307,341.19

4.2. Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	62,489,647.96	257,825,942.08
2	Борлуулалтын өртөг		200,635,851.34
3	Нийт ашиг(алдагдал)	62,489,647.96	57,190,090.74
4	Түрээсийн орлого		
5	Хүүгийн орлого	5,767,686.62	4,956,868.67
6	Ногдол ашгийн орлого		
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого		
8	Бусад орлого		7,500,000.00
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал		
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	578,658,686.02	2,803,043,620.27
11	Санхүүгийн зардал	56,321,491.02	267,280,940.42
12	Бусад зардал	75,730,830.31	60,152,090.18
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(6,366,918.06)	(73,684,796.69)
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
17	Бусад ашиг (алдагдал)		
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(648,820.590.83)	(3,314,514,488.15)
19	Орлогын татварын зардал	576,768.66	495,686.86
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(649,397,359.49)	(3,135,010,175.01)
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(649,397,359.49)	(3,135,010,175.01)
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
23.1	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		
23.2	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
23.3	Бусад олз (гарз)		
24	Орлогын нийт дүн	(649,397,359.49)	(3,135,010,175.01)
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

4.3. Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөг/

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2017 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	10,000,000.00		40,125,033.63	50,125,033.63
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг(алдагдал)			(649,397,359.49)	(649,397,359.49)
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого				
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
7	Зарласан ногдол ашиг				
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн		6,677,600,000.00		6,677,600,000.00
9	2018 оны 12 -р сарын 31-ний үлдэгдэл	10,000,000.00	6,677,600,000.00	(609,272,325.86)	6,078,327,674.14
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				
11	Залруулсан үлдэгдэл	10,000,000.00	6,677,600,000.00	(609,272,325.86)	6,078,327,674.14
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)			(3,135,010,175.01)	(3,135,010,175.01)
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого				
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн		6,677,600,000.00		6,677,600,000.00
17	2019 оны 12 -р сарын 31 -ний үлдэгдэл	10,000,000.00	6,677,600,000.00	(3,744,282,500.87)	2,943,317,499.13

4.4. Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөг/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	460,650,756.33	2,826,936,532.92
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	-	202,185,000.00
1.1.4	Буцаан авсан албан татвар	-	12,170,650.46
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого	460,650,756.33	671,325,378.46
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	0.00	1,941,255,504.00
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,143,535,485.06	13,476,989,507.33
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	364,693,442.90	884,269,372.06
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	53,592,756.42	200,095,886.88
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	16,245,094.00	68,262,746.64
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	4,036,167.94	779,222.52
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	3,404,502.00	6,700,742.55
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	44,536,226.08	154,061,590.92
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	0.00	6,983,900.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	657,027,295.72	12,155,836,045.76
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(682,884,728.73)	(10,650,052,974.41)
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	5,767,686.62	4,956,868.67
2.1.6	Хүлээн авсан хүүгийн орлого	5,767,686.62	4,956,868.67
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	45,085,647,942.49	50,627,337,345.65
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	105,558,220.00	296,854,390.00
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	1,024,650.00
2.2.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	44,980,089,722.49	50,329,458,305.65
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(45,079,880,255.87)	(50,622,380,476.98)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	46,333,462,985.75	66,575,747,971.65
3.1.1	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	46,333,329,202.22	66,571,310,964.85
3.1.3	Валютын ханшийн тэгшитгэлийн ашиг	133,783.53	4,437,006.80
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	43,936,395.46	1,067,715.96
3.2.1	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	37,528,841.74	
3.2.5	Валютын ханшийн тэгшитгэлийн алдагдал	6,407,553.72	1,067,715.96
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	46,289,526,590.29	66,574,680,255.69
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	526,761,605.69	5,302,246,804.30
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	101,180,587.35	627,942,193.04
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	627,942,193.04	5,930,188,997.34

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	“Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр” ХХК -ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2019			САГ-2020/69/СТА-ТӨҮГ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ХХК		Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Агарта ХХК, Бьюлдингс технологи ХХК, Хангайн бигэр ХХК, Нутгийн зам ХХК-уудтай өглөг, авлагын тооцоо нийлж ажиллаагүй нь	1,372.3	Албан шаардлага өгөх	Санхүү, эдийн засгийн албаны дарга нягтлан бодогч	Б.Чинтуяа Б.Баярмаа
2	Шинэ жилийн арга хэмжээ, улсын баяр наадам тэмдэглэн өнгөрүүлэх үйл ажиллагаанд 29.8 сая төгрөг зарцуулсан	29.8	Албан шаардлага өгөх	Захирал Санхүү, эдийн засгийн албаны дарга нягтлан бодогч	Д.Алтанцэцэг Б.Чинтуяа Б.Баярмаа
3	Туршилтаар ажилласан 8 ажилчдын цалинг үндсэн ажилчдын цалингаар тооцож олгосон	16.8	Зөвлөмж өгөх	Санхүү, эдийн засгийн албаны дарга нягтлан бодогч	Б.Чинтуяа Б.Баярмаа
4	Санхүүгийн тайлангийн тодруулга хийгээгүй бэлтгэж	-	Зөвлөмж өгөх	Санхүү, эдийн засгийн албаны дарга нягтлан бодогч	Б.Чинтуяа Б.Баярмаа
	НИЙТ ДҮН	1,418.9			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 03 дугаар сарын 18

№ 02/136

Улаанбаатар хот

САА- 2020/69/СТА-ТӨЧГ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасан, Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасан цаглабарт хугацаанд Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ТӨХХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шинэ жилийн арга хэмжээ, улсын баяр наадам тэмдэглэн өнгөрүүлэх үйл ажиллагаанд 29.8 сая төгрөг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т “аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт, албан шаардлага өгөх...” Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам”-ын 4.1 -д гэсэн заалтуудыг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, цаашид давтан гаргахгүй байх;
2. Албан шаардлагын биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 4 дүгээр сарын 20-ны дотор Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ТӨХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Д.Алтанцэцэг, Санхүү эдийн засгийн албаны дарга Б.Чинтуяа нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Д.ЭНХДАЛАЙ

УВАА УУЛ АУДИТ ХХК
ЗАХИРАЛ

Ч.МӨНХТУЯА

ЗӨВШӨӨРСӨН:

МОНГОЛ ГАЗРЫН ТОС
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Д.АЛТАНЦЭЦЭГ

САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГА

Б.ЧИНТУЯА

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д “Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу хариуцагч албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 03 дугаар сарын 18

№ 02/137

Улаанбаатар хот

СМТ-2020/69/СТА-ТӨЧГ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасан, Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасан цаглабарт хугацаанд Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ТӨХХК-ийн 2019 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нэр бүхий 4 байгууллагатай 1,372.3 сая төгрөгийн авлага, өр төлбөрийн тооцоог нийлж баталгаажуулаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 12-т “аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт, албан шаардлага өгөх...” Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам”-ын 4.1 -д гэсэн заалтуудыг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Авлага, өр төлбөрийн тооцооны үлдэгдлийн баталгааг харилцагч байгууллагуудтай нийлж ажиллах, цаашид давтан гаргахгүй байх;
2. Албан шаардлагын биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 4 дүгээр сарын 20-ны дотор Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ТӨХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Д.Алтанцэцэг, Санхүү эдийн засгийн албаны дарга Б.Чинтуяа нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
Д.ЭНХДАЛАЙ

УВАА УУЛ АУДИТ ХХК
ЗАХИРАЛ
Ч.МӨНХТУЯА

ЗӨВШӨӨРСӨН:

МОНГОЛ ГАЗРЫН ТОС
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Д.АЛТАНЦЭЦЭГ

САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН
АЛБАНЫ ДАРГА
Б.ЧИНТУЯА

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д “Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу харууцагч албан тушаалтанд харууцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

